

Klage på vedtak i kommunestyret sak nr. 64/25 i møte den 09.10.2025. Vadbrue 2, masseuttak – detaljreguleringsplan.

Ved behandlingen av det første planforslaget leverte Nes historielag en klage. Vi skrev bl.a. at vi forlangte en befaringsplan på bar mark for å kunne påvise gamle og lokalt verneverdige steder og enkelt objekter. Ønsket om befaringsplan burde ha blitt imøtekommet siden Nes historielag anser seg som en part i saken grunnet lagets interessefelt. Partsbegrepet er ikke blitt imøtegått. Frem til i dag har historielaget ikke blitt kontaktet av kommunen, heller ikke av Asplan Viak hva gjelder medvirkning i planprosessen. Av saksdokumentene går det frem at kommunen har foretatt befaringsplan, da med et begrenset antall deltagere fra det politiske planutvalget. Videre har administrasjonen foretatt en befaringsplan med barnehage og skole. I den forbindelse burde det ha vært naturlig og kontakte Nes historielag. Historielaget vil påstå at ingen, hverken fra administrasjonen, skole eller barnehage har de nødvendige kunnskapene om lokale fornminner, og siden flertallet i kommunestyret heller ikke anser kulturminner som viktige nok, burde historielaget vært kontaktet for befaringsplan, før vedtak ble fattet. Dersom denne holdningen skal videreføres, både innen administrasjonen og blant det politiske flertallet, vil Nesbyen gå mot et formidabelt tap av kulturarv innen få år.

I Høvalia finnes et stort antall lokale fornminner. 10 plasser/husmannsplasser, gamle tømmerleper og rester etter buføringsveg. «Dragehule», danserflate med Spelemannssteinen intakt, turstier samt Den gamle allmanna-vegen mellom Espeset og Nesbyen. En vei som nå er i ferd med å bli ødelagt av terrengsyklister. At kulturavdelingen ved Buskerud fylkeskommune ikke har tatt kontakt med Nes historielag for påvisning av lokale kulturskatter synes både skuffende og lite fremtidsrettet. Buskerud fylkeskommune har, sammen med Nesbyen kommune og Nes historielag, betalt og lagt ned et stort arbeid med merking av turvegene. Historielaget har også ryddet og merket flere av husmannsplassene i området.

Ikke alle forhold som her nevnes blir skadelidende, men området som sådant vil bli berørt av støy og støv fra knusing, lasting og sprengning. I praksis vil dette bety at Høvalia som et kulturelt- og et nærfriluftsområde til Nesbyen vil nærmest være utilgjengelig i de årene massetaket driftes, ca. 8 år. Når det gjelder støy og steinstøv viser historielaget til innsendte protester fra legene Thanendran Mariampillai og Kristina Eek og fra Magne Gullingsrud. Det vises videre til brev fra Naturvernforbundet i Hallingdal ang. naturmangfold, samt til de øvrige protestene. Med den sterke og fremherskende vindretningen i området vil både Nesbyen som tettsted, mennesker, dyr og bygg bli utsatt for steinstøvet fra bruddet. Det antas ellers at det vil bli like mye forurensning i Rukkedøla som ved den første planen for massetaket. Reguleringsplanen er forøvrig ikke i samsvar med kommuneplanens arealdel og burde vært avvist på dette grunnlaget.

Det er ved behandlingen av planen lagt betydelig vekt på behovet for steinmasser til flomvoll. Fra saksutredningen: *Det viktigste argumentet for at administrasjonen fremmer saken på nytt er at det med bakgrunn i planlagt utbygging av flomsikringstiltak og heving av rv.7 vil det være et stort behov for masser som kommunen ikke besitter.* Men kommer vollen? Statsforvalteren har også brukt behovet for stein i sin argumentasjon. Kan dette tolkes, kanskje med en viss sannsynlighet, som om at

Nesbyen Pukk & Betong allerede har inngått avtale om leveranse av stein til vollen. Steinmasser kan forøvrig hentes fra tilsvarende massetak i høyere opp i Rukkedalen hvor lokal kultur ikke blir berørt. (Ca. 7 km. ovenfor Vad bru.)

Videre tolkes vedtaket som at dersom den omstridte flomvollen ikke blir bygd så vil reguleringsplanen falle, eller i det minste reduseres. Nes historielag antar at alle tidligere og senere protester fremdeles gjelder og vil bli oversendt Statsforvalteren ved klage.

Reguleringskartet viser en grønn sone langs eksisterende traktor-veg. Sonen er ikke målsatt, men dette burde vært gjort. Hvor bred er sonen? Slik den er inntegnet viser den en antatt bredde på ca. ½-parten av den viste traktorvegbredden. Dersom dette stemmer er sonen for smal. Uten en bredere grønn sone langs vegen vil brukerne «balansere» mot en avgrunn.

Det går frem av bestemmelsene at vanning skal skje i tørre perioder. En av protestene viser et bilde med en stor støvsky fra det nåværende steinbruddet. I en tørr periode. Vil dette bedre seg med det nye uttaket og blir det mere vanning denne gangen? Vil Nesbyen kommune påse at vanning skjer i tørre perioder, eller er vanning overlatt til Nesbyen Pukk & Betong å vurdere? Angående prøvetakingen i Rukkedøla så forventer Nes historielag at disse tas av et uhildet firma. Nesbyen kommune kan ikke anses som uhildet i denne sammenheng. Trolig har heller ikke kommunen den nødvendige kompetansen.

Kommunens saksbehandler nevner under **Miljøkonsekvenser** bl.a. følgende: *Planforslaget legger ikke opp til noen forringelse av miljøer ut over alminnelige arealdisponeringer.* Hva som her menes med *alminnelige arealdisponeringer* vites ikke, men uansett; konklusjonen er feil! Store deler av det kommunalt regulerte LNF-området vil bli utsatt for støy og støv, noe som vil påvirke både fauna og flora negativt. Det skrives videre at den reduserte størrelsen *minsker ulempene betraktelig* ... Her vises det til friluftsliv og naturmiljø. Også her er historielaget uenig. Ulempene med støy og støv vi vare i 8 år og vil, uansett utstrekning, påvirke området negativt. Hvordan saksbehandler har kommet frem til det som skrives under avsnittene naturmangfold, friluftsliv, trafikk og støy m.m. er for Nes historielag uforståelig.

I fall protestene, gamle og nåværende, ikke fører frem:

Av det utleverte materialet går det ikke frem av bestemmelsene om istandsettelse etter massetakets avslutning. Historielaget forventer at det avsettes et tilstrekkelig beløp pr. uttatt m³ steinmasse på en konto øremerket istandsettelse/beplantning, samt at kommunen påser at dette skjer i h.h.t. plan. Kommunen må forøvrig avsette tilstrekkelige ressurser for å påse at bestemmelsene overholdes. Forøvrig ønskes ny driftsplan oversendt Nes historielag.

Nesbyen 08/11 2025

Styret i Nes historielag

Kopi til: Statsforvalter + bilag, Buskerud fylkeskommune, NVE og Statens vegvesen